

Tulevaisuus- ja kehittämislautakunta 31.10.2024 § 49

Tulevaisuus- ja kehittämislautakunnan lausunto ilmasto-ohjelmasta ja hiilineutraaliustiekartasta

Tulevaisuus- ja kehittämislautakunta haluaa tuoda seuraavat, lautakunnan strategisten vastuualueiden näkökulmasta keskeiset nostot ilmasto-ohjelmasta ja hiilineutraaliustiekartan luonnoksesta:

Ilmasto-ohjelman mukaan vuoden 2026 ja hyvinvointialueen toisen hiilijälkimittauksen jälkeen asetamme päästövähennyksille numeerisen tavoitteen. Tulevien tavoitteiden on tarkoituksenmukaista olla linjassa alueen kaupunkien ja kuntien asettamien tavoitteiden kanssa. On kuitenkin hyvin tarkoituksenmukaista, että Länsi-Uudenmaan hyvinvointialueella yhtenä alueen suurimmista työnantajista on määritellyt päästötavoitteet ja siihen tähtäävä ohjelma. Ilmasto-ohjelman tavoite hiilineutraalista Länsi-Uusimaasta vuoteen 2030 mennessä on riittävän kattava ja kannatettava.

Hyvinvointialueen ilmasto-ohjelman keskeiset tavoitteet on perusteltu ja selkeästi kuvattu: vähentää hyvinvointialueen hiilijalanjälkeä muun muassa parantamalla energiatehokkuutta ja lisäämällä uusiutuvan energian käyttöä. Tämän lisäksi ohjelman avulla pyritään vahvistamaan hyvinvointialueen henkilöstön ja Länsi-Uudenmaan asukkaiden tietoisuutta ilmastonmuutoksen vaikutuksista ja keinoista.

Ohjelma luo selkeät suuntaviivat hyvinvointialueen päästöjen vähentämiselle erityisesti energiatehokkuuden, vähähiilisten hankintojen ja kestävyysosaamisen kehittämisen osalta. Ohjelman onnistuminen edellyttää kuitenkin vähähiilisiin hankintoihin liittyvän osaamisen varmistamista, laajaa sitoutumista ja uudenlaista yhteistyötä korkeakoulujen, yritysten ja kuntien kanssa. Tässä on tilaisuus vahvistaa alueen ilmasto-osaamista ja kehittää uutta innovatiivista toimintaa, joka hyödyttää sekä hyvinvointialuetta että alueen asukkaita.

Ilmasto-ohjelman valmistelussa on tunnistettu yli 50 potentiaalista ilmastotoimenpidettä eli toimenpiteet on tunnistettu varsin kattavasti. Puutteeksi

jää tiedostetut rajoitukset liittyen henkilöstön työmatkoihin ja asukkaiden matkoihin palvelupisteisiin. Rajoitteet on kuitenkin selkeästi tiedostettu ja kirjattu ja tavoitteena on huomioida ne jatkokehityksessä. Varsinkin palveluverkkoa kehitettäessä se on käyttökelpoista tietoa.

Ensisijaiset toimenpiteet on syytä kohdentaa sille, missä päästöt ovat volyymiltaan suurimmat eli asiakaspalvelujen ja tarvikkeiden ostoihin. Lautakunta kiittää vaikuttavuuden hyvästä kartoituksesta. Henkilöstön osaamisen kasvaminen ilmastoasioissa vaatii koulutusta ja perehdytystä tavoitteen toteutumiseksi. Toimenpide tulisi aloittaa viipymättä tavoitteen saavuttamiseksi.

Ilmasto-ohjelman jatkokehityksessä tulisi tarkentaa TKI- ja koulutusstrategioita. Palvelustrategian mukaisesti laadintaan oli osallistettu asukasraateja ja vaikuttamistoimielimet.